

Tidsskrift for *Frøavl*

Februar - Marts 2006 · nr. 4

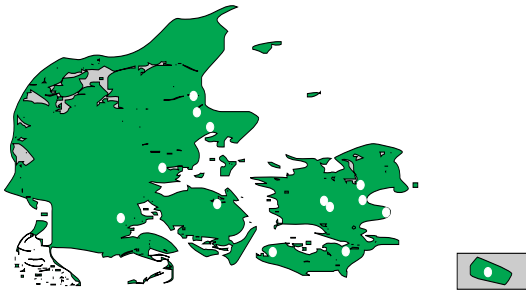
Markedsberetning for kløver- og græsfrø

Agerup Gods har valgt frøavl

Målsætningen fra 1906 holder stadig

100 år med frø

DLF-TRIFOLIUM Danmark:

Hovedkontor:

Ny Østergade 9 . Postboks 59 . DK-4000 Roskilde.
Telefon 46 33 03 00 . Telefax 46 32 08 30
DLF-TRIFOLIUM på internettet: www.dlf.dk

Afdelinger på Sjælland:

Ringsted, Smålodsevej 22, Benløse, 4100 Ringsted. Tlf. 57 61 22 77.
Fax 57 67 20 50.

Herfølge, Bjergvej 4, 4681 Herfølge. Tlf. 56 27 40 54. Fax 56 27 40 08.

Afdelingen på Bornholm:

Aakirkeby, Birgersvej 15, 3720 Aakirkeby.
Tlf. 56 97 43 35. Fax 56 97 43 25.

Afdelinger på Lolland-Falster:

Nr. Alslev, Nr. Vedbyvej 1, Postboks 49, 4840 Nr. Alslev.
Tlf. 54 43 43 81. Fax 54 43 43 69.

Nakskov, Stensøvej 1, 4900 Nakskov
Tlf. 54 92 25 11 . Fax 54 92 52 22.

Afdelingen på Fyn-Langeland:

Odense, Højmevej 12, Højme, 5250 Odense SV.
Tlf. 66 17 02 30. Fax 66 17 22 51.

Afdelinger i Jylland:

Hadsund, Produktvej 10, 9560 Hadsund.
Tlf. 98 57 43 66. Fax 98 57 20 59.

Randers, Carlsberggaard, Hadstenvej 20, 8900 Randers.
Tlf. 87 11 41 40. Fax 87 11 41 41.

Langkastrup, Kastrupvej 5, Langkastrup, 8900 Randers.
Tlf. 86 49 45 00. Fax 86 49 50 90.

Hedensted, Odinsvej 20, Postboks 8, 8722 Hedensted.
Tlf. 75 89 00 88. Fax 75 89 02 47.

Skodborg, Industriparken 22, Skodborg, 6630 Rødding.
Tlf. 74 84 85 99. Fax 74 84 84 74.

Planteforædling:

DLF-TRIFOLIUM A/S, Dansk Planteforædling. Research Division
Højerupvej 31, Postboks 19, 4660 Store Heddinge.
Tlf. 56 50 30 23. Fax 56 50 35 24.

Prodana Seeds A/S:

Salg af plænegræs, færdiggræs, hydrosåning, gødning, blomsterløg og konsumfrø
Fåborgvej 248, 5250 Odense SV. Tlf. 63 17 16 00. Fax 63 17 16 19.

Medlemsblad for DLF AmbA

Udgiver: DLF AmbA Oplag: 6.400 stk.

Artiklerne må gengives med kildeangivelse.

Grafisk produktion og tryk:

Litotryk Svendborg A/S

Redaktion:

Lars Johansen (ansvarshavende)

E-mail: lj@dlf.dk

Ny Østergade 9

Postboks 59

4000 Roskilde

Tlf. 46 33 03 00

Fax 46 32 08 30

Redaktionsudvalg:

Landskonsulent Christian Haldrup,
Dansk Landbrugsrådgivning
Landscentret, Skejby . 8200 Århus N.

Seniorkonsulent Rune Munch-Andersen
Patriotisk Selskab,
Ørbækvej 276 . 5220 Odense SØ.

Godsejer Benny Kirkebække Christensen
Hevringholm . 8961 Allingåbro

Avlschef Erling Christoffersen
DLF-TRIFOLIUM A/S . 5250 Odense SV.

Gårdejer Poul Skov Nielsen
Hanebjergvej 2, Sallerup . 4760 Vordingborg

Gårdejer Poul Jensen
Øster Kyvlingsvej 10, Kyvling . 6880 Tarm

Gårdejer Christian Høegh-Andersen
Luenhøj, Sdr. Kirkebyvej 7
4800 Nykøbing Falster

Tidsskrift for *Frøavl*

Forsiden

Vinterbillede fra Kalvehave, Sydsjælland. Engrapgræsmark med udsigt over Storstrømmen og Vestmøn.

INDHOLD

<i>Her finder du DLF-TRIFOLIUM</i>	2
<i>Lederen</i>	3
<i>Markedsberetning for kløver og græsfrø</i>	4
<i>Bedriftsbesøg: Agerup Gods har valgt frøavl</i>	6
<i>Sådan producerer man frø i Tjekkiet</i>	9
<i>Godt frø, god høst – målsætningen for 1906 holder stadig</i>	10
<i>Råvareprøvetagning uberørt af menneskehånd</i>	12
<i>DLF AmbA 100 år</i>	13
<i>DLF informerer</i>	14
<i>Personalía</i>	15

Tak for opmærksomheden

Den 27. januar 2006 kunne vi fejre 100-årsdagen for DLF AmbA's stiftelse. Selve dagen blev bl.a. markeret med kransenedlæggelse ved stifternes grave, Poul Nielsen og Selchau Hansen, som var selskabets to første formænd.

Vi har herudover markeret begivenheden på forskellig vis. I jubilæumsbogen Målbevidst, som er udsendt til alle DLF AmbAs frøavlere, beretter vi om selskabets dannelse og bemærkelsesværdige udvikling. Selskabet blev stiftet uden indskudskapital, i dag er der en bogført formue på små 450 mio. kr. I det første driftsår blev der høstet frø på 120 ha, i dag høster vi frø på godt 70.000 ha. DLF AmbA har over 100 år udviklet sig fra et regionalt dansk andels-selskab til en global aktør inden for kløver- og græsfrø.

Rigtig mange frøavlere valgte at markere jubilæet sammen med bestyrelse, direktion og medarbejdere ved årets avlermøder. Foruden avlermødernes "skemalagte" dagsordens punkter gav adm. direktør Aksel Nissen et bud på den nærmeste fremtid. Undertegnede holdt jubilæumstale efterfulgt af en profilfilm omhandlende DLF-koncernens mange aktiviteter. Møderne blev afsluttet med middag i festligt lag.

Endelig blev der afholdt en fest i Odense den 28. januar 2006 for delegerede, bestyrelse og medarbejdere samt en kreds af indbudte gæster fra landbruget og vore samarbejdspartnere.

Vi er meget tilfredse med afviklingen af jubilæet og glade for den opmærksomhed, der er vist DLF.

Vi glæder os nu til at komme i gang med de nye udfordringer og den videre udvikling af DLF.

Benny Kirkebække Christensen

Markedsberetning for kløver- og græsfrø

Af Truels Damsgaard
Salgsdirektør
DLF-TRIFOLIUM A/S

Forbruget i EU-15 skuffede i 2004/05-sæsonen. Den primære årsag var ugunstige vejrforhold. Til indeværende sæson er DLF-TRIFOLIUMs ordrebeholdning tilfredsstillende. Fodergræs har det generelt sværere end plænegræs. Mindre udbud fra USA i flere arter efter et skuffende høstresultat især af strandsvingel og hundegræs.

Vi anslår, at forbruget i EU-15 (de "gamle" EU-lande) faldt til 180.000 tons i 2004/05. Det er det laveste forbrug, vi har set de seneste år, og så godt som alle forbrugsområder

har lidt under dårlig afsætning forårsaget primært af dårligt vejr i salgssæsonen. På de to store markeder Tyskland og Frankrig er forbruget gået betydeligt tilbage. I Tyskland er det forårsaget af en meget kort forbrugsperiode i foråret 2005, hvor foråret satte sent ind, og i Frankrig har salget lidt under tørke, og da regnen kom, var det for sent at så. Mange kunder ligger derfor inde med større beholdninger af frø end ønsket, og de er tilbageholdende med at aftage nye leverancer p.t. Vor ordrebeholdning er dog tilfredsstillende og lidt større end på samme tid sidste år.

Figur 1 viser forbrugsudviklingen i EU-15 over de seneste 5 år.

Nedenfor bringer vi en vurdering af markedssituationen for de væsentligste arter.

Hvidkløver

En lille dansk høst i 2004 og faldende lagre har medført stigende import fra 3. lande til over 3.000 tons i 2004/05. Det er især hvidkløver fra Australien, som importeres. En flot dansk høst i 2005 vil medføre faldende import i år og også stigende 3. landseksport fra Danmark til bl.a. Kina, hvor især nogle af vore sorter er eftertragtede.

Australien har et stigende areal til høst i 2006, og prisen falder på deres bulksort Haifa.

Alm. rajgræs

Det dårlige forbrug har slået voldsomt igennem på markedet for alm. rajgræs, og priserne på især fodertyperne er faldet betydeligt. Kunderne er forsigtige med

Anlæg og drift af golfbaner er fortsat et meget interessant markedssegment.

at afgive nye ordrer, indtil de ved mere om forårsforbruget. Forbrugstilbagegangen har været størst indenfor tetraploide sorter, men også diploide fodersorter afsættes i mindre grad end forventet.

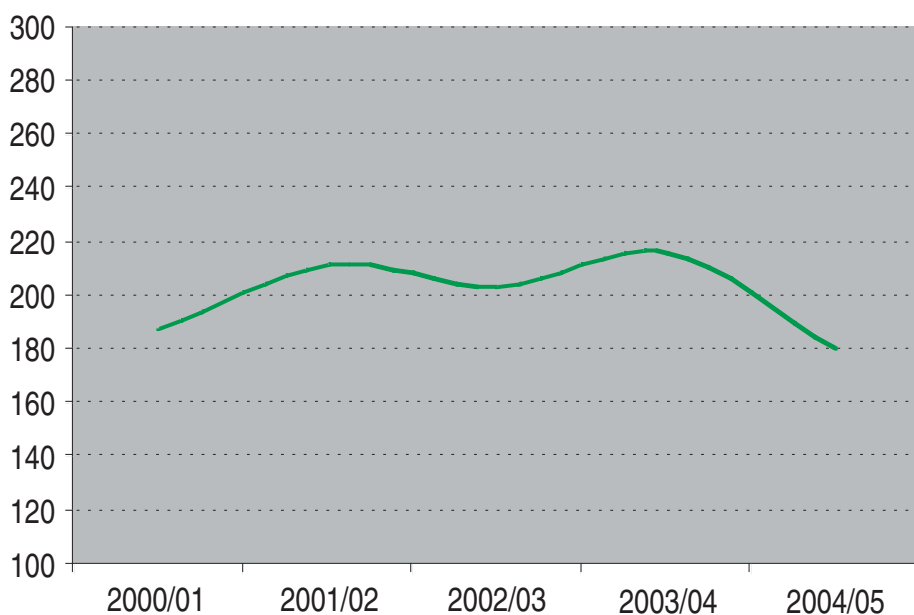
For plænetypernes vedkommende ser forsyningsbalancen bedre ud, og produktionsplanen er derfor ikke reduceret så meget for plænetyperne som for fodertyperne. Det faldende prisniveau i EU medfører, at vi ikke i denne sæson oplever import fra New Zealand og USA, som ellers tidligere har været af betydelig størrelse.

Ital. rajgræs

Ital. rajgræs er ramt af forbrugsnedgangen i mindst samme grad som alm. rajgræs, og en ret betydelig produktion medfører stigende lagre. Der er fortsat stor import fra Østeuropa og USA til meget konkurrencedygtige priser. Prisniveauet for de billigste sorter er næsten halveret på et år, mens udviklingen er knap så slem for de bedre sorter, som vi især producerer. Udlægget er reduceret til at dække afsætningen på de nære markeder.

Hybrid rajgræs

Markedet for hybrid rajgræs, som er forbrugsmæssigt en mindre art, har

Figur 1: Forbrugsudviklingen i EU-15 over de seneste 5 år i 1000 tons.

Udvikling af nye, forbedrede sorter er afgørende for at bevare og udvikle markedsandele, især i de teknisk betonedede markedssegmenter. Her ses DLF-TRIFOLIUMs forsøg ved Didbrook Fields i England.

klaret sig bedre, end det har været tilfældet for de øvrige rajgræstyper. Vi har en del gode sorter og har en produktionsplan af samme størrelsesorden som tidligere, men da det som nævnt er en lille art, kan der ikke flyttes arealer herover af betydning fra andre rajgræstyper.

Festulolium

Festulolium (eller rajsvingel) er en ny art, der er en krydsning mellem rajgræs og svingel. Festulolium vinder en del frem som en højtydende og robust grovfoderkomponent. DLF-TRIFOLIUM er førende med sorter i Europa i dag, og vi udvider produktionen i forhold til tidligere.

Engsvingel

Efter flere år med små udbytter var 2005 en god kombination af høje priser og topudbytter af engsvingel. Vi forventer også et fornuftigt marked i 2006 og regner med at blive udsolgt igen af denne lille art, som især produceres i Tyskland og Sverige.

Rødsvingel

Markedsforholdene for rødsvingel har ændret sig betydeligt siden sommeren 2005. Fra et godt marked for høst 2004, som blev solgt til høje priser, har vi nu en situation, hvor den gode høst i 2005, kombineret med noget lavere forbrug, har resulteret i et nyt, noget lavere prisniveau.

Den canadiske høst har også været god i 2005, og derfor er kunderne forsigtige med at disponere. Det dårlige forbrug sidste sæson, og kundernes sikkerhed for, at de til hver en tid kan supplere de første køb, giver ikke megen grund til at indkøbe stort i første omgang. Vi har dog en tilfredsstillende ordrebeholdning, idet vi allerede i august ændrede vores salgspolitik og gik ud for at sælge af den store høst.

Strandsvingel

Markedet var sidste sæson præget af billigt udbud fra USA. Situationen er en anden i år, da høsten i Oregon i 2005 har været under middel, og USA har ikke et eksportoverskud. Europa bliver udsolgt i strandsvingel i år til trods for de ret store lagerbeholdninger i starten af sæsonen, og priserne er på vej op. Vi eksporterer igen til bl.a. Kina.

Vi ønsker derfor at øge produktionen til niveauet for et par år siden, før USA kom ind i deres overforsyningsperiode og lægger derfor ud igen i foråret.

Stivbl. svingel

Situationen ligner rødsvingel; stor produktion og et jævnt forbrug. Produktionsomkostningen er større end for rødsvingel, og når udbuddet kan begrænses, kan vi også opnå en højere markedspris end for rødsvingel. Når produktionen er for stor, sælger vi derimod stivbl. svingel til rødsvingelpris. Så derfor planlægger vi kun meget lidt nyudlæg i år.

Hundegræs

Vore lagerbeholdninger bliver reduceret meget i år på grund af stigende eksport til USA, hvor høsten har været under middel. Der forventes også en lille høst i USA i 2006. Da vore lagre er solgt hurtigere end beregnet, er der plads til en stigning i arealet igen til høst 2007. Prismæssigt er vi ret afhængige af US\$-udviklingen, da meget af produktionen eksporteres til 3. lande, men p.t. ser det

ud til, at vi kan hente en tilfredsstillende pris hjem.

Engrapgræs

Den gode høst 2005 kombineret med et lavt forbrug i sidste sæson medfører stigende lagre. Samtidig er engrapgræs i USA faldet i pris, og vi kan derfor ikke opnå tilfredsstillende priser ved 3. lands eksport for tiden. Vi styrer efter en reduceret produktion i de kommende år for at genskabe markedsbalancen hurtigst muligt. Danmark har en meget høj produktionsandel indenfor EU af engrapgræs, og vi kan derfor ikke forvente at øge vores produktionsandel yderligere.

EU-10

EU-10 omfatter de nye EU-lande i Øst- og Centraleuropa.

Den tjekkiske avl er i høj grad ital. rajgræs, og derfor af mindre betydning for Danmark. Vi vurderer ikke, at frøproduktion i Baltikum og Ungarn vil få en stigende betydning. Især Polen ser ud til at have potentiale til at øge græsfrøproduktionen. Det gælder særligt arterne alm. rajgræs og rødsvigel, hvor stigende polsk produktion vil kunne genere os. Hvis der investeres i produktionsanlæg i Polen, vil vi opleve polsk frø som en stærkere konkurrent fremover.

Samlet set er EU-10 landene i dag nettoimportører i alm. rajgræs og rødsvigel. Samtidig er man storeeksportører af ital. rajgræs. Der er også nettoimport af engrapgræs.

Efter en lille hvidkløverhøst i 2004 blev høstresultatet noget bedre i 2005. Hvidkløver afsættes bl.a. i Kina.

Agerup Gods har valgt frøavl

BEDRIFTS
besøg

Af Stig Oddershede
Avlschef
DLF-TRIFOLIUM A/S

Agerup Gods havde indtil 1999 kun dyrket et mindre frøavlsareal på 15-20 ha, men siden er frøarealet vokset på ejendommen. I 2006 er der 75 ha frø til høst, og der er plan-

lagt omkring 130 ha i 2007-2008.

"I starten dyrkede vi primært rødsvingel, dernæst kom strandsvingel og engrapgræs ind, og i 2005 havde vi vores første markareal med hvidkløver til høst. Vi har besluttet, at vi vil dyrke frø, men vi vil gøre det professionelt og optimere, hvor vi kan for at styre dyrkningsrisici. Vi har enkelte år haft dyrekøbte erfaringer med frømarker, som har givet et skuffende resultat, og det vil vi gøre alt for at undgå fremover. Vi lærer af vores fejl og er blevet mere kritiske," siger Otto Reventlow, der ejer Agerup Gods, lige syd for Sakskøbing.

Det betyder blandt andet en nøje gennemgang af udlægsmarkerne om efteråret, hvor der ikke vises nåde, såfremt marken er hullet og mangelfuld etableret.

Tror på frø og investerer fremadrettet i fremtidens frøavl. Hvert eneste kilo frø er penge værd. Derfor søges det maksimale udbytte i hver mark. Det er målsætningen at være blandt de 10% bedste planteavlsbedrifter i Danmark. Samtidig er naturpleje højt prioriteret, og en ny naturplan for Agerup Gods er netop igangsat.

Agerup Gods ejes af Otto Reventlow, som overtog godset i 1979. Han er 45 år, forstkandidat og adm. direktør for The International Woodland Company, der rådgiver om skovinvesteringer i Nord- og Sydamerika, Europa, Australien og på New Zealand. Morten Mark er driftsleder på godset. Han er 44 år og har haft ansvaret for den daglige drift i næsten 15 år.

Ejer og driftsleder har sammen foretaget en strategisk beslutning om at være frøavlere, også i fremtiden.

Agerups historie kan føres tilbage til 1397, samme år som Margrethe 1. oprettede Kalmar-unionen, hvor Norge, Sverige og Danmark blev forenet under hendes ledelse.

Af samme årsag måtte en udlægsmark på 24 ha engrapgræs i efteråret smage plovskæret efter en kraftig hvidkløverafgrøde.

Vi skal optimere bundlinien

"Frø er en højværdiafgrøde. Hvert eneste kilo frø er penge værd. Derfor søger vi at øge omsætningen ved at gå efter maksimal udbytte i hver mark. Hver eneste m² skal give omsætning. Omkostninger er helt i orden, hvis de medfører øget indtjening. Vi er parate til at foretage investeringer, der kan nedbringe dyrkningsrisici og øge muligheden for succes, omsætning og bundlinie. Skårløfter til hvidkløveren og returtersker er gode eksempler herpå", fastslår Otto Reventlow.

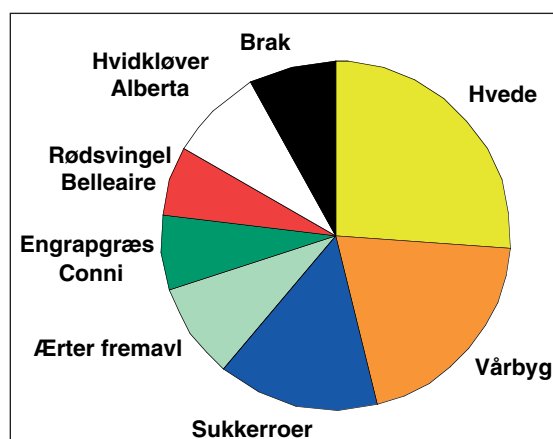
Stiller krav til frøfirmaet

Agerup har valgt DLF-TRIFOLIUM som samarbejdspartner omkring frøavl. Det er et bevidst valg, som Otto Reventlow forklarer nærmere.

"Vi har bevidst valgt det firma, hvor, vi mener, vi i størst mulig omfang kan forvente at få imødekommet de krav, vi stiller. Der vil være situationer, hvor der er modstridende interesser mellem firma og avler, eksempelvis hvor firmaet eller avler ønsker at få ompløjet eller opretholdt et areal. Men overordnet set har avler og firma fælles interesse i at få optimeret udbytte og kvalitet. Firmaet skal være kompetent på afsætning i markedet og sørge for at have en forædling, som sikrer et fremadrettet grundlag for

Otto Reventlow foran hovedbygningen på Agerup Gods, som er opført i 1858 i ny-klassicistisk stil.

Afgrødefordeling på Agerup høst 2006, i alt 342 ha.

produktion og salg. Afregningsprisen skal være konkurrencedygtig, både i dag og om 10 år. DLF har endnu ikke skuffet os, og vi ser ingen grund til ikke at bakke op om DLF. Som avler vil vi have det nærvær, den opmærksomhed og den sparring, som vi er berettiget til, eksempelvis en god markedsorientering, som kan støtte os i de afgrødevalg, vi skal træffe. Vi har behov for at blive holdt ajour med nyheder indenfor dyrkningsmetoder, arter og sorter. Samarbejdet mellem firma og avler er en symbiose, og de personlige relationer er meget vigtige for os”, understreger Otto Reventlow.

Driftsleder på Agerup bliver benchmarket

Morten Mark har det fulde ansvar for markdriften på Agerup. Han står for de daglige beslutninger, mens de overordnede strategiske overvejelser omkring sædskifte, investeringer og lign. foretages sammen med ejeren. Driftsresultaterne bliver indberettet til Patriotisk Selskabs Driftsanalyse, og resultaterne herfra anvendes som et styringsredskab til at sammenligne sig med andre ejendomme med tilsvarende afgrødesammensætning.

”Vores mål er at være blandt de 10 % bedste. Min opgave er at dreje vores indsats i retning af det, der giver os det bedste resultat. Og vi har lært, at frøafgrøderne er der, hvor vi kan påvirke resultatet mest”, siger Morten Mark.

Samarbejde guld værd

Morten Mark prioriterer højt at skabe et netværk omkring sig af frøavlskolleger.

Morten Mark og Otto Reventlow foran Agerupstenen, der pryder indkørslen til Agerup fra vest.

”Jeg har meget glæde af at udveksle ideer og trække på andres erfaringer. Da vi skulle starte høsten 2005 med en ny mejetærsker, kunne jeg ringe til en kollega med samme maskine og få gode råd om indstillingerne. Sådanne informationer er guld værd”, vurderer Morten Mark.

”Vi har etableret et samarbejde med Engestofte om høst af frø. Det betyder, at vi kan sætte to 30 fods mejetærskere ind i frøafgrøderne, når der er behov ved spidsbelastninger. Vi bytter time for time. I sommeren 2005 fik Agerup hjælp til hvidkløverhøsten, og til gengæld hjalp vi Engestofte med høst af rødsvingel og udlægsmarken med byg. Det betød, at vores hvede måtte vente med at blive høstet til senere, men det kunne den også

sagtens. Samarbejdet var til fordel for begge bedrifter og var med til at sikre, at afgrøderne kom rettidigt i hus. Så det vil vi uden tvivl gøre brug af også fremover”, mener Morten Mark, som af kollegaer karakteriseres som meget omhyggelig og samvittighedsfuld.

Frøavl er for specialister

”Hvis man vil ligge i toppen, kræver det, at man er topmotiveret og har det mandskab og de hjælpemidler, der skal til”, fastslår Morten Mark

Planlægning er et nøgleord for Morten. Han har i samarbejde med DLF udarbejdet en plan for bedriftens frøavl, som rækker 5 år frem. Det betyder, at han i god tid ved, hvilke marker der er planlagt med frøafgrøder de kommende år, hvilket gør ham i stand til at tage de nødvendige dyrkningsmæssige forholdsregler.

”Frøavl kræver, at vi har et lavt ukrudtstryk i sædskiftet, og vi har gennem mange år bestræbt os på at møde dette

Årets avl af Conni engrapgræs blev på hele 1.630 kg renvare pr. ha. Marken var 1. års udlagt i ærter. Billedet er fra den 13. juni, hvor en tilfreds driftsleder glæder sig til at få høstet og vejet den flotte afgrøde. Det indsatte billede viser skårløfteren i færd med at få luftet engrapgræsskåret nogle timer før høst den 27. juni.

Agerups hjemmekonstruerede 3-rækkers skårløfter fik generalprøve i hvidkløver ved en demonstration, der blev udført den 4. august på Oreby Gods. Den kostede 50.000 kr. i materiale og arbejds løn og viste sit værd i 2005, hvor ustadigt vejr prægede hvidkløverhøsten.

På Agerup har man fravalgt afbrænding af halm forud for 2. års høst af plænegræsserne. Det kræver en slagleklipper, der er velegnet til at få stubrester og genvækst pudset helt i bund. Den 30. august blev Conni marken pudset ned til 3 cm's højde. Senere på efteråret afgræsses marken med får. Det indsatte billede viser, hvor kort 3 cm reelt er!

Claas Lexion 560 6 rysters med returterskesystem i engrapgræs Conni. Morten Mark har været yderst tilfreds med maskinen og vurderer, at returterskesystemet meget hurtigt har tjent sig hjem. Rensesvind i marken: 8,23 % Det lille billede viser et udsnit af den påmonterede returtersker.

krav. Til gengæld giver frøafgrøderne også en forbedret jordstruktur, som opretholder jordens frugtbarhed til gavn for hele sædskiftet”, konstaterer Morten Mark.

Til de daglige beslutninger i marken benytter Morten sig af de muligheder, han har for at trække på faglig rådgivning.

”Jeg vil hellere spørge én gang for meget end én for lidt, og ofte kan en telefonsamtale være overstået på nogle få sekunder, når blot et konkret spørgsmål har udløst et ligeså konkret svar!” siger Morten Mark med et smil.

Naturen kræver også pleje

Når man nærmer sig Agerup, ser man straks, at naturpleje bliver prioriteret højt. Et lokalt skov- og landskabsingeniørfirma har netop færdiggjort en ny naturplan for godset til afløsning af den gamle, som blev sat i værk for flere år siden. Investering i naturværdier er en løbende passion, og

bæredygtighed både de menneskelige og naturens ressourcer er et vigtigt omdrejningspunkt for Otto Reventlow.

”Sideløbende med, at vi dyrker et intensivt landbrug, skal vi også tage hensyn til miljøet. Jeg er meget opmærksom på, at mine ansatte skal have en god arbejdsplads, hvor ejer og ansatte kan glæde sig over omgivelser og natur. Det er derfor mit mål at give nye generationer mindst den samme mulighed for et miljø- og naturafkast, som da jeg startede her. Derfor arbejder vi løbende med at skabe gode forhold for vildtet. Det indebærer etablering af en balanceret vegetation på brakarealer og plantning af nye remisser. De seneste par år har vi udgravet to søer på hver ½ ha, og vi har etableret insektvolde for at fremme fødegrundlaget for agerhønsene. Til foråret vil vi fræse nogle bede, hvor fuglene kan støvbade. Disse tiltag er med til at give arbejdsglæde og motivation i dagligdagen og forøger naturligvis også ejendommens værdi,” siger Otto Reventlow.

Investeringer i grej til frøavl

Fra 1999 og frem er der foretaget målrettede investeringer i anlæg og maskiner, der relaterer direkte til frøavl. Frøørreriet er konstrueret med pansertoppe og skillevægge, så det kan opdeles i 4 rum. Alt frø opbevares indtil, det skal renses. Slaglepudseren er meget veleg-

net til de afpudsningsopgaver, der er nødvendig om efteråret. Slåmaskinen anvendes til skårlægning af hvidkløver og engrapgræs. Til 2005 købte Agerup en 30 fods Claas 560 med returtersker, som var medvirkende til at give et særdeles flot resultat i engrapgræs og hvidkløver. Cementtromlen er indkøbt til at jævne kløvermarken og trykke sten ned, så de ikke generer til høst. Skårløfteren blev bygget for at have muligheden til at løfte skårlagt engrapgræs og især hvidkløver i et drilsk høstår, og der var særlig god brug for den i 2005!

Resultater fra høst 2005

Frøhøsten har været meget flot i hele landet i de arter, der dyrkes på Agerup, og Morten Mark er også tilfreds med årets resultater.

”Vi har høstet nogle flotte udbytter og har opnået et rensesvind, som er tilfredsstillende lavt. Vi havde godt nok ikke forventet, at rensesvindet blev så lavt i rødsvinglen, som tilfældet er, men udbyttet er i orden. Spildet fra vor nye mejetærsker, en 30 fods Claas Lexion 560 med returtersker, blev undervejs nøje undersøgt af både mig og min konsulent, og vi er enige om, at der ikke har været noget nævneværdigt spild. 2005 var altså bare et af de år, hvor der blev dannet gode og tunge frø fra en side af i rødsvinglen,” siger Morten Mark.

År	Investering	Pris
1999	Frøørreri	200.000 kr.
2000	Kuhn Slaglepudser 3,2 m BCS slåmaskine 8 fods	
2003	Luft frøåkasse til rotorsåmaskine	
2005	Returtærsker Cementtromle Skårløfter, 3 skår ATV-sprøjte til pletsprøjtning	50.000 kr. 28.000 kr. 50.000 kr.
2006	BCS slåmaskine 8 fods	35.000 kr.

Tabel 1: Investeringer i frøudstyr siden 1999.

Afgrøde	Udbytte kg renvare pr. ha	Rensesvind %
Hvidkløver Alberta	550	8,61
Engrapgræs Conni 1. års	1630	8,23
Rødsvingel Belleaire 2. års	1801	0,59

Tabel 2: Resultater fra høst 2005.

Sådan producerer man frø i Tjekkiet

Af Vladimir Cernoch
Chefforædler
Forædlingsstationen
Hladke Zivotice Tjekkiet

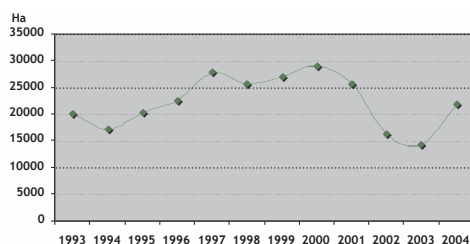

Tjekkiet ligger i hjertet af Europa med udbredt kontinentalt klima. Det betyder, at vintrene er hårde, og somrene er tørre og varme. Frøproduktionen ligger spredt over store dele af Tjekkiet, men er koncentreret i de nordlige dele af Moravia i hjørnet mellem Polen, Slovakiet og Tjekkiet og i de sydlige dele af Bøhmen mod sydvest. Jordbundsforholdene varierer en del, hvor de dårligste jorde typisk findes i højlandet. Frøavsarealet toppede i 2000 med små 30.000 ha og faldt i de følgende år, men arealet er steget i 2004, se figur 1.

Primærlandbruget er karakteriseret af store enheder sammenlignet med danske forhold, hvor det gennemsnitlige areal under plov udgør godt 1.000 ha. Strukturudviklingen er også i gang i tjekkisk landbrug, og antallet af bedrifter på 5.000 – 10.000 ha stiger.

Frø med lille opmærksomhed

Frø er en nicheproduktion, som sker i konkurrence med bl.a. korn. Frø er en lille afgrøde, som ofte ikke får den nødvendige opmærksomhed. Landbruget er økonomisk trængt, og kniber det med likviditeten, er der en tendens til, at man først sparer på behandlingen af frømarkerne frem for eksempelvis hvedemarkerne.

Figur 1: Frøavsarealet i Tjekkiet i ha for perioden 1993-2004 (inkl. lucerne).

Planteavlsbrugene i Tjekkiet er store sammenlignet med danske forhold – 1.000 ha i gennemsnit. En nicheproduktion som kløver- og græsfrø får ikke den fornødne opmærksomhed, og udbyttepotentialet forbliver derfor uudnyttet. Ringe lyst til at investere i specialudstyr til frøavl.

Den manglede opmærksomhed kan også aflæses i udbytterne, som er lavere end i f.eks. Danmark, se tabel 1.

Der produceres mere end 20 forskellige græsarter i Tjekkiet med ital. og westerwoldisk rajgræs, alm. rajgræs, timothe og engsvingel som de væsentligste samt en række kløver arter med rødkløver og blodkløver, som de to store arter. Herudover forgår der en vis lucerneavl. Figur 2 viser frøavsarealet fordelt på arter, høst 2004.

Forårsudlæg som hovedregel

Udlæg finder som hovedregel sted om foråret. Westerwoldisk rajgræs kan sås så tidligt som i slutningen af februar, mens de øvrige arter sås i april og maj. Sommerudlæg foretages også i alm. rajgræs, kløver og festulolium, typisk efter høst af vinterbyg. Ital. rajgræs kan sås indtil udgangen af september efter høst af hvede eller vårbyg. Som dæksæd anvendes typisk hvede eller vårbyg ved forårsudlæg af flerårige arter og kløver, mens sommerudlæg foretages uden dækafrøder.

Kvælstof bør tildeles før såning og i efteråret før næste års høst. Der tildeles mellem 60 og 75 kg N pr. ha. Kvælstof tildeles i det tidlige forår, før væksten starter og lige efter høst for at hjælpe skuddannelsen i gang. Der tildeles 35 – 45 kg. N pr. ha. For at øge frødannelsen sprøjtes med mikronæringsstoffet Bor lige inden skridning. Kløver tildeles fuld gødning før

udlæg, hvorefter der tildeles P og K i efteråret efter høst.

Få midler til anvendelse i frø

Bekæmpelse af skadevoldere er et problem, da kun få midler er officielt godkendt til anvendelse i græs- og kløverfrøavl. De agrokemiske firmaer vil ikke bekoste de nødvendige forsøg, så den tjekkiske frøbranche er gået sammen om at gennemføre disse tests med henblik på godkendelse. Der trækkes i vid udstrækning på forsøgsresultater fra andre lande.

Stort set ingen græs- og kløverfrøarealer vandes. Det er simpelthen for dyrt.

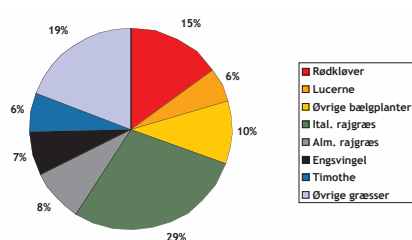
Direkte frøhøst

De fleste avlere høster både kløver- og græsfrø direkte. Skårlægning finder i sted i engrapgræs og hvene. Skårlægning af andre arter er så småt ved at vinde indpas, men der har og er en vis modvilje mod skårlægning, da det betyder to arbejdsgange, og der kræves specialudstyr, som mange ikke ønsker at investere i.

De fleste avlere har egne tørringsfaciliteter, ellers organiseres tørring af frøfirmaerne. De fleste firmaer – og der er ca. 25 større eller mindre frøfirmaer i Tjekkiet – har egne rensefaciliteter. Rensning og opbevaring af frø foregår på samme måde som i Danmark.

Tabel 1: Gennemsnitlige høstudbytter i kg/ha for 1997 - 2004 for nogle hovedarter.

Art	Udbytte Kg/ha
Rødkløver	145
Blodkløver	271
Ital. rajgræs	642
Alm. rajgræs	302
Engsvingel	377
Timothe	256

Figur 2: Frøavsarealet i Tjekkiet, høst 2004, fordelt på arter.

Godt frø, god høst - målsætningen fra 1906 holder stadig

Af Ole Grønbæk
Produktchef
DLF-TRIFOLIUM A/S

”Tidligere anvendtes naturlige Frøblandinger, der udsaaedes i det Blandingsforhold, hvori de tilfældigt høstede i blandede Bevoksninger fra Ager, Eng og Skov. Ukrudt og tarvelige Græsarter

udgjorde jævnlig Hovedmængden af Frøet. Nu dyrkes og forhandles Frøet af hver Art for sig, og den moderne Landmand sammensætter selv sin Frøblanding.”

Sådan stod det i 1919 at læse i Haandbog for den praktiske Landmand – altså godt 10 år efter at DLF Amba havde set dagens lys. Her i 100-året kan det være på sin plads at se på, om firmaet lever op til mottoet om at levere godt frø til en god høst for danske kvægbrugere.

Planteforædling som grundlag

Lige fra starten har udvalg af de bedste stammer og sorter været en del af strategien for DLF-TRIFOLIUM, og i de senere år er denne indsats øget betydeligt. Det har givet markante fremskridt i form af nye sorter, som nu indgår i DLF-TRIFOLIUMS store

Dansk kvægbrug undergår betydelige forandringer i disse år. Der stilles store krav til stigende mælkeydelser pr. ko. og dermed til køernes foder – ikke mindst til kvaliteten af grovfoderet. Et højt udbytte i græsmarkerne giver de billigste foderenheder, og pleje af græsmarkerne samt fremstilling af ensilage er et håndværk, som ofres stor opmærksomhed. Gennem forædling og sammensætning af blandinger bidrager DLF-TRIFOLIUM til, at mælkeproducenterne opnå de bedste resultater.

De fleste mælkeproducenter vil i fremtiden have en kombination af kløvergræs og majs i foderplanen.

program af ELITE-blandinger. De seneste 10 år er der tale om mere end 30 nye sorter af græs og kløver til dansk kvægbrug – alle

med én eller flere forbedringer i forhold til de hidtil anvendte.

Nogle eksempler:

- ☞ Hvidkløver KLONDIKE, storbladet med et udbytte af foderenheder, der ligger ca. 15 % højere end de gamle sorter.
- ☞ Rødkløver AMOS, tetraploid, 5 % mere foder og bedre holdbarhed.
- ☞ Almindelig rajgræs MIKADO, CALIBRA, LASSO, MAURICE og POLIM – alle med mere udbytte og ikke mindst bedre holdbarhed og sygdomsresistens end forgængerne.
- ☞ Hybridrajgræs STORM og SOLID, som passer godt til den danske måde at udnytte græsmarkerne.
- ☞ Rajsvingel PERUN, LOFA og HYKOR er de seneste eksempler på sorter, der har påkaldt sig meget stor opmærksomhed i Danmark.

Antal køer/besætning	1990	1995	2000	2004
1-19	6.250	2.925	4.486	884
20-39	8.038	4.804		1.559
40-49	3.096			
50-74	3.352	6.304	2.710	1.334
75-99	780	1.197	1.587	1.113
Over 200	419	702	1.544	2.310
Antal besætninger i alt	21.935	15.959	10.327	7.200
Gns. antal køer/besætning	34,3	44	61,5	78
1000 malkekøer i alt	753	702	636	563
Samlet ydelse, mio kg/år	4.742	4.676	4.720	4.569

Tabel 1: Udviklingen i antal malkekvægsbesætninger og besætningsstørrelsen i 1990, 1995, 2000 og 2004. Kilde: Danmarks Statistik.

DLF-TRIFOLIUMs nye rødkløversort AMOS er en tetraploid type, som giver 5 % mere foder og bedre holdbarhed end de gamle sorter.

Udviklingen i kvægbruget

Der er i høj grad behov for, at udviklingen af nye sorter og blandinger fortsætter. Dansk kvægbrug undergår store forandringer i disse år, og som det fremgår af tabel 1, er antallet af besætninger med malkekøer stærkt faldende. Seneste tal viser, at der nu er under 6000, og at den gennemsnitlige besætningsstørrelse har passeret 100 køer, og udviklingen er ikke slut endnu. På grund af den stigende produktivitet pr. ko, især baseret på fremgangen i køernes avlsmæssige potentiale, falder den samlede ydelse ikke væsentligt. Det stiller store krav til køernes foder – ikke mindst til kvaliteten af grovfoderet. EU reformen har gjort græs til et mere konkurrencedygtigt foder, og de fleste mælkeproducenter vil i fremtiden have en kombination af kløvergræs og majs i foderplanen, hvorimod helsæd af byg eller hvede vil blive mere sjældent. Et højt udbytte i græsmarkerne giver de billigste foderenheder, og pleje af græsmarkerne samt fremstilling af ensilage er et håndværk, som ofres stor opmærksomhed.

Grovfoder 2006

Leveringen af frø til sæson 2006 er i fuld gang, og som sædvanlig har DLF-TRIFOLIUM nyheder til kvægbrugerne:

ELITE-Special Bland-selv - når der er specielle ønsker til frøblanding

Af og til slår de færdige ELITE-blandinger ikke helt til. Der kan f.eks. være særlige forhold, som kræver en særlig blanding eller måske et ønske om at lægge større vægt på bestemte sorter og typer.

I disse tilfælde har det hidtil været muligt at købe enkelte sorter og selv stå for blandingen hjemme på ladegulvet – ikke den helt optimale løsning. Nu tilbyder DLF-TRIFOLIUM at gøre arbejdet for landmanden. På den måde vender vi altså næsten tilbage til 1919, fordi ” den moderne Landmand sammensætter selv sin Frøblanding.”

Lofa

- ny sort af rajsvingel

Siden den nye generation af rajsvingel-sorter kom til Danmark for et par år siden og viste meget højt udbytte i forsøgene, er det gået stærkt med udbredelsen. Fra DLF-TRIFOLIUM's forædling i Tjekkiet er der foreløbig 3 sorter på markedet:

- PERUN, højere udbytte end rajgræs – persistens som engsvingel.
- HYKOR, ligner strandsvingel – meget robust og meget høj ydelse.
- LOFA, højt udbytte – ekseptionelt stor foderoptagelse.

Nye udlægsmåder efter reformen

Ændringen af EU's støtteordninger giver plads for nytænkning ved udlæg af græsmarker. Væk er ønsket om at have korn, der skal nå at sætte aks, som dæksæd. I stedet kan vi koncentrere os om selve udlægget, og hvordan vi får kombineret kvalitet og udbytte bedst – allerede fra start.

Nye forsøg peger på følgende muligheder som de mest interessante:

- Udlæg om foråret eller i sensommeren uden dæksæd.
- Udlæg om foråret med grønært eller italiensk rajgræs som dækafgrøde.
- Udlæg i vinterhvede om efteråret.

Især udlæg i renbestand er nyt i Danmark, men da der har været høstet meget høje udbytter i forsøg, kan vi sikkert forvente en større andel af græsmarkerne, der etableres på denne måde. Det gælder ikke mindst i sensommeren, hvorved der kan opnås et meget højt udbytte i græsmarken året efter.

GræsMax

- nyt græs uden omlægning

10 % fald i udbyttet i græsmarken fra et år til det næste er ikke ualmindeligt. Det svarer til 800-1.000 kr. pr. ha. En tur med strigle med såkasse plus frø koster omkring det halve. Eftersåning er derfor en overvejelse værd som en mere eller mindre rutinemæssig del

af græsmarkens pleje. Med eftersåning kan marken holdes ung og tæt uden omlægning. Engelske undersøgelser fra praktisk landbrug viser merudbytte fra mere end 25 %. Også her går tingene næsten i ring, for som der stod i Håndbogen fra 1919:

"Almindelig er den Erfaring, at kunstigt udlagte Enge og andre varige Græsarealer yder godt 2-3 Aar og derefter yder daarlign i nogle Aar for endelig at blive helt værdiløse eller atter at gaa fremad paa Grundlag af en "naturlig" Engvegetation."

Ny frøblanding til heste

Ud over kvæg er der andre dyr, som forbruger græsprodukter. En af de store grupper er hestene, og mange heste og ponyer tåler ikke de meget sukkerholdige rajgræsser, der findes i de gængse frøblandinger. Derfor har vi udviklet en ny ELITE-blanding, 50S, hvor hovedvægten er lagt på græsarter, der giver lavere sukkerindhold og mere struktur i foderet.

ELITE-blandinger til de fleste formål

ELITE-blandingerne er DLF-TRIFOLIUMs varemærke for græsfrøblandinger med de bedste sorter fra forædlingen. Der er 24 ELITE-blandinger i alt.

Fremtiden

Kvægbrugerens svar på fremtidens udfordringer med faldende mælkepriser, åbne markeder og mindre støtte vil blandt andet være koncentration i større enheder; rationel, billig og effektiv fodring samt så meget hjemmeproduceret foder som muligt.

Hos DLF-TRIFOLIUM er vi godt rustede til at møde disse krav. Forædlingen kører i højt gear, og vi deltager for tiden med mere end 15 nye sorter i sortsafprøvningen i Danmark. En del af disse vil om kort tid være at finde i ELITE-blandingerne. Der er altså stadig brug for godt frø til en god høst, og atter er det værd at bemærke sig det gode råd fra 1919:

"Ved Frøindkøb gælder det selvfølgelig i første Linie om at faa de bedst mulige Frøvarer, og først derefter bør Prisspørgsmaalet komme."

Det er billigt, og så smager det jo godt!

Råvareprøvetagning uberørt af menneskehånd

Af Jimmy Olsen
Produktionschef
DLF-TRIFOLIUM A/S

Frøavl er en tillids- sag - mellem avler og DLF-TRIFOLIUM. Systemet bygger bl.a. på tillid til, at DLF-TRIFOLIUM behandler råvaren korrekt. For at imødegå eventuelle tvister mellem avler og DLF-TRIFOLIUM udtages råvareprøver af de indvejede avlspartier, og disse råvareprøver kan danne baggrund for at afgøre tvister om eksempelvis renseresultatet. Pålidelige råvareprøver er således nødvendige.

I sæson 2004 blev der stillet kritiske spørgsmål til prøvetagning af råvare. De kritiske spørgsmål var især følgende:

- Er prøven repræsentativ?
- Bliver der taget det rigtige antal primærprøver?
- Bliver primærprøverne taget jævnt fordelt i kasserne?
- Bliver alle prøver taget på samme måde på alle afdelinger?

Efter forskrifterne

DLF-TRIFOLIUM tager råvareprøver efter reglerne beskrevet i "Instruks i prøvetagning af frø". Disse regler, der fremgår af håndbogen, er udarbejdet af Plantedirektoratet.

Da råvareprøvetagningen sker med baggrund i Plantedirektoratets regler, er der kun grund til at forvente, at råvareprøverne er repræsentative for hele partiet. Som ansvarligt firma gik DLF-TRIFOLIUM imidlertid ind i problemstillingen, da kritikken var blevet rejst, med henblik på at undersøge mulighederne for at udvikle en automatisk råvareprøvetager.

Transport og fald

Den manuelle prøvetagning sker med hånd, når råvaren står i kasser. Det vil sige, at råvaren har allerede før prøvetagningen været udsat for en del transport og fald. Håndteringsprocessen fra råvaren

Råvareprøver udtages af prøvetagere af råvarepartier oplagret i kasser. DLF-TRIFOLIUM er i færd med at udvikle en fuld automatisk prøvetager, der kan udtage og forsegle råvareprøver, således at prøvetagningen sker uberørt af menneskehånd. Prøverensninger af råvareprøver taget med hånd og automatisk prøvetager er testet og viser samme resultat.

Grab tager en primærråvareprøve i frøstrømmen i påslag.

afleveres hos DLF-TRIFOLIUM og frem til, at råvaren er i kasser, er følgende:

- Påslag, råvaren fyldes i påslag og snegles frem til elevatoren,
- Elevator, råvaren løftes op til transportbånd,
- Transport, råvaren føres til silo,
- Silo, råvaren fyldes i silo for udtømning i kasser,
- Råvaren fyldes i kasser og
- Råvareprøvetagning fra kasse med hånd.

Råvareprøver af engrapgræs udtaget manuelt (nederste række) og med grab. Fraktionerne fra prøverensning af råvareprøverne viser stor ensartethed.

Prøvetagning så tidligt som muligt

Med automatisk prøvetagning er det målet at tage råvareprøverne automatisk ved påslaget og i frøstrømmen inden elevatoren for derved at udtage prøverne så tidligt i processen som muligt.

En automatisk prøvetager skal kunne tage op til 250 primærprøver pr. 10 tons. For 10 tons kræves der 33 primærprøver, som tilsammen skal veje minimum 3 kg.

Den skal endvidere kunne prøvetage både let og tungt frø samt engrapgræs, og endelig skal prøven automatisk fyldes i en pose og forsegles (uberørt af menneskehånd).

Repræsentative prøver

Hvad er der så opnået?

Vi har i dag en automatisk prøvetager, som er i stand til at tage repræsentative prøver. Karrusel med poser og vægt er under udvikling, men forventes færdig inden næste sæson. Prøverensninger af råvareprøver taget med hånd og automatisk prøvetager er testet og viser samme resultat. Det vil sige, at prøverne taget med hånd også er repræsentative.

Stemningsbilleder fra DLF AmbAs 100 års jubilæum

Kransnedlæggelse ved stifteren Povl Nielsens grav ved Stevns Valgmenigheds Kirke.

Formand for DLF AmbA Benny Kirkebække Christensen holder festtalen til de 800 deltagere.

Stående bifald.

Indmarch anført af H.C. Andersen Garden, Odense.

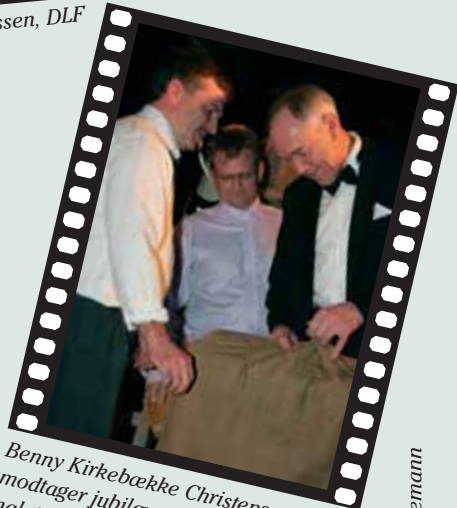
Forventningsfulde og feststemte gæster i foyeren i Odense Congress Center.

Sangeren Jette Torp var konferencier og underholdt under middagen akkompagneret af Pilgaard's Trio.

Adm. direktør Aksel Nissen, DLF AmbA, holder tale.

Benny Kirkebække Christensen modtager jubilæumsgave fra personalet i DLF-TRIFOLIUM og Prodana. Gaven blev overrakt af avlschef Stig Oddershede (t.v.) og konsulent Jørn Lund-Kristensen, som til lejligheden fremførte en revy, der karakteriserede frøavleren i de fire 25-års intervaller, DLF AmbA har gennemlevet.

Fotograf: Alex Ingemann

100 år med frø var temaet på årets avlermøder

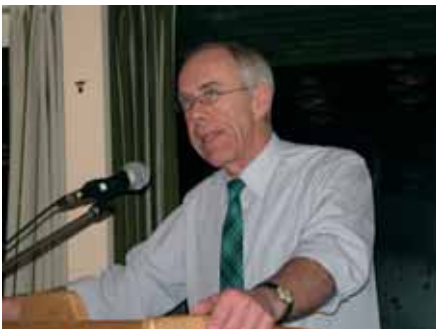
Af Anders Mondrup
Avlsdirektør
DLF-TRIFOLIUM A/S

Avlermøder

Efter velkomst og information om firmaet ved det lokale bestyrelsesmedlem var næste punkt en markedsorientering. Der blev gennemgået EU balancer samt status og forventninger på de enkelte arter samt informeret om marketingtiltag for at positionere vor græs og kløver helt ud til slutforbrugeren. Andetsteds i dette blad findes en markedsberetning med de konsekvenser, det giver for udlægsplanen, så det skal ikke yderligere kommenteres her.

Herefter blev der givet en status på høsten 2005 i mængder og kvaliteter. Sidste høst var karakteriseret af en forårsvækstsæson, der var noget nær optimal for stort set alle vore kløver- og græsarter. På grund af en relativ kold maj og tilpas med nedbør og temperatur frem til høsttidspunktet blev der dannet meget frø i markerne, og høsten blev meget flot med indeks 110 i forhold til et femårsgennemsnit. Hvis vi havde fået det hele med hjem, havde vi virkelig haft en rekordhøst

Formand Benny Kirkebække Christensen satte i sin jubilæumstale DLF AmbAs udvikling ind i et historisk perspektiv.

I anledning af DLF AmbA's 100 års fødselsdag den 27. januar 2006 havde vi til vinterens avlermøder valgt at fejre dette med vore avlere. I stedet for at holde 16 møder i de forskellige valgkredse, valgte vi at holde 9 møder med op til 3 valgkredse samlet ad gangen. I stedet for at holde det som de traditionelle formiddagsmøder blev møderne afholdt som eftermiddagsmøder med efterfølgende middag.

i Danmark. Vejret drillede på høsttidspunktet for især en del alm. rajgræs og hvidkløver, således at vi ikke fik det hele med hjem.

Faglige emner

Efter afvikling af valg af delegerede til DLF AmbA's generalforsamling blev det tid til de faglige indlæg ved avlschefer og konsulenter. Her blev dækket rigtigt mange emner fra vore FrøavlsFORSØG og ProduktionsDATA samt givet tips og erfaringer fra praksis.

Efter første år med DLF-TRIFOLIUMS egne forsøg har vi især på etablering af græsfrø, vækstregulering og kvælstof fået mange brugbare forsøgs erfaringer. Kvæl-

DLF's første lager i Kornerups Gård, Ringstedgade i Roskilde, 1908.

stofnormerne til græsfrø er jo sænket igen til denne vækstsæson, og vore forsøg viser, at man har stort set i alle arter har en god bedriftsøkonomi i at flytte kvælstof fra andre afgrøder til græsfrøet.

Adm. direktør Aksel Nissen gjorde status over de første 100 års og kikkede samtidig fremad i krystalkuglen.

25 års jubilæum

Forsøgsmedhjælper **Poul Frits Thomasen**, St. Heddinge har 25 års jubilæum den 1. marts 2006.

60 år

Kontorassistent **Anny Jørgensen**, Roskilde fylder 60 år den 22. marts 2006.

Lagerarbejder **Ove Frank Sørensen**, Langkastrup fylder 60 år den 7. april 2006.

Fællesnordisk greenkeeper uddannelse

Jacob Arnkvist, golfkonsulent i Prodana Seeds, har som den første og (indtil videre) eneste dansker bestået "Gräs för golfbaner", der er den fællesnordiske overbygningsuddannelse i greenkeeping. Bag uddannelsen står de svenske, norske og danske golfforbund, greenkeeperforeningerne i Sverige og Norge samt Sveriges Landbrugsuniversitet, Planteforsk Norge og forskningsinstitutionerne UMB og NOVA. Jacob er tillige tildelt Danish Greenkeepers Associations hædersbevisning 2005 for "en bemærkelsesværdig indsats for golfen".

Vi ønsker Jacob tillykke med sit kursusbevis og det flotte "skulderklap".

Jacob Arnkvist er eneste dansker, der har gennemført den fællesnordiske overbygningsuddannelse i greenkeeping.

SØGÅRD-FONDEN

Hermed indkaldes ansøgninger til Søgård-Fonden. Af fondens midler kan der ydes tilskud til forsøg med frøavl af græsser og kløver, offentliggørelse af resultater samt udgifter i forbindelse med deltagelse i kongresser, der omhandler frøavl.

Ansøgninger om støtte bedes sendt, så de er fonden i hænde senest den 15. februar 2006. Udlodning af støtte sker pr. 1. april.

Fondens adresse er:
SØGÅRD-FONDEN
c/o Brancheudvalget for Frø
Vesterbrogade 4A, 2. sal
1620 København V
Att.: Ole Bech Bondesen

Kløver- og græsfrøhøsten 2005 tegner udbyttedmæssigt til at blive 10% større end gennemsnittet af de seneste fem års frøhøst.

Det er græsfrøet, der betaler bedst for de sidste kg kvælstof.

Vigtigheden af ukrudtsbekæmpelsen – især de fremmede græsser – både i frøgræsset, men også i hele sædskiftet blev også taget op. Årets høst viser især stort indhold af enårig rapgræs. Væselhale er en art, som breder sig i frømarkerne, så det er et meget vigtigt fokuseringsemne. I den maskintekniske ende var punktet omkring såudstyr til såning 'med hver anden tragt', skårløftere, pickupskeborde, returtærskesystemer samt afpudserie til efterbehandling oppe at vende.

Status og strategi

DLF AmbA's 100 år fødselsdag var en god lejlighed for adm. direktør Aksel Nissen til at give en status på, hvor langt virksomheden er nået i dag samt at give et bud på strategien herfra og fremover. Frøavlernes eget firma, baseret på en kommissionskontrakt med avlerne, har vist sin styrke og

er i dag verdens største græsfrøkoncern. Fremtiden skal være fortsat vækst, forskning og udvikling i nyeste teknologier samt at deltage maksimalt i værditilvæksten mellem producent og slutforbruger.

Historie

Afslutningsvis holdte DLF AmbA's formand Benny Kirkebække Christensen jubilæumstalen som oplæg til en præsentationsvideo over et århundrede års produktion af frø i DLF AmbA / DLF-TRIFOLIUM.

Talen satte virksomhedens historie og udvikling ind i et større perspektiv med udgangspunkt i landbrugets udvikling og udviklingen i samfundet generelt. Talen var krydret med politiske anekdoter og generelt sat i et historisk globalt perspektiv med oplysninger fra nær og fjern.

Efterfølgende havde vi glæden af at nyde en jubilæumsmiddag sammen med vore avlere.

Fergusonens fremkomst blev revolutionerende for landbruget, sagde Benny Kirkebække Christensen i jubilæumstalen.

Afs.
DLF-TRIFOLIUM A/S
Ny Østergade 9
Postboks 59
4000 Roskilde

B PP
Porto betalt
Danmark

Returneres ved varig
adresseændring

E N E R G I R A P S

ENERGIRAPS giver et større dækningsbidrag

Få del i det forhøjede EU tilskud til energiraps høsten 2006.

Tegn kontrakt på energiraps med Scanola gennem DLF-TRIFOLIUM inden den 1. april 2006.

Der kan også tegnes kontrakt på non-food nu.

Kontakt din lokale frøavlskonsulent eller Sonja Jacobsen DLF-TRIFOLIUM, Randers tlf. 8711 4145

 **DLF
TRIFOLIUM**
SEEDS & SCIENCE

Ny Østergade 9 • DK-4000 Roskilde
Tlf. +45 4633 0300 • www.dlf.dk

